The Significance of Ye'ush in Theft Bava Kamma 111b משמעות יאוש בגזילה

Ownership is both physical and mental/emotional according to halakhah. This can be seen through examples in which an owner's mental relationship to an object has changed. In this shiur, we will examine the case of יאוש as just such an example. The despair (יאוש) experienced by those who have had something stolen from them impacts the halakhic status of that item. In this shiur, we examine why this is the case and what that impact is.

Questions? Comments? Email Dr. Elana Stein Hain at dinanddaf@gmail.com

.1 בבא קמא סו.

יַאוּשׁ – אָמְרִי רַבָּנֵן דְּנִיקְנֵי, מִיהוּ לָא יָדְעִינֵן אִי דְאוֹרְיִיתָא אִי דְרַבְּנֵן. אִי דְאוֹרְיִיתָא – מִידֵּי דְּהוָה אַמּוֹצֵא אֲבִידָה מְצֵּי בְּנִיקְנֵי, מִיהוּ לָא יָדְעִינֵן אִי דְאוֹרְיִיתָא אִי דְּרָבְּנֵן דִּמְיִאֵשׁ מְרַהּ מִינַהּ מִינַהּ מִיבָּהַ מְּבֵּי דְרָה לָאוֹ כִּיוָן דְמְיִאשׁ מְרַהּ, אֲבִידָה הוּא דְּכִי אֲתַאי לִידֵיהּ – בְּהָתִירָא אֲתַאי לִידֵיהּ; אֲבָל הַאי, כֵּיוָן דְּמְיָא לָא דְמְיָא לַא דְּמְיָא לַא דְמְיָא לַא דְּמְיָא לַא דְּמְיָא לַא דְּמְיָא לַא דְּבְּנִן הוּא דְּכִין נִיקְנֵי, מִפְּנֵי תָּקְנַת הַשְּׁבִים. וְרֵב יוֹסֵף אָמַר: יֵאוּשׁ אֵינוֹ קוֹנֶה, וַאָפִילוּ מִדְּרַבְּנַן הוּא; דְאֲמוּר רַבְּנַן נִיקְנֵי, מִפְּנֵי תַּקְנַת הַשְּבִים. וְרֵב יוֹסֵף אָמֵר: יֵאוּשׁ אֵינוֹ קוֹנֶה, וַאָפִילוּ מִדְרַבְּנַן. אוֹא דְרַבְּנִן הוּא; דְאֲמוּר רַבְּנַן נִיקְנֵי, מִפְּנֵי תַּקְנַת הַשְּבִים. וְרֵב יוֹסֵף אָמֵר: יֵאוּשׁ אֵינוֹ קוֹנֶה, וַאָּפִּילוּ מִדְרַבְּנַן וּהוּא, דְבְאִמוּר רַבְּנַן נִיקְנֵי, מִפְּנִי תַּקְנֵי, מְפָּנִי תְּקְנֵי, מְיִהוּ וֹיְרְ בְּנִין וְיִי בְּיִיוּת וְיִידְי דְּחָוֹיף אַנְיִי וְיִבְיְיִם וְיִיְיְנִי וְיִי וְּיִיּבְיּ אְתָרִיי רְבָּנַן דְּנִייְן וְיִי בְּיוֹן דְּמִיְא לְשִׁיְרָה, מְיבִּי בְּתִּיְם וְּיִבְּיִי וְיִיְיְנִי וְיִייְיְן וְיִייְנִין וְיִייְנִי וְיִייְיִי וְיִייְיִי וְיִייְיִי וְיִייְי וְיִיְיִי וְיִייְיְן אִייְרְיּאוּיִין וְיִייְיִי וְיִייְיִי וְיִייְן וְיִיּיְן וְיִיּבְיִי וְּיְיְיִי וְּיְבְיִי וְבְיִיוּי וְיְבְיִיוּ וְיְיִבְיוֹ וְיְיְנִייְן וְיִיְנְיִי וְיְיְיְיִי וְיִיְיְיִי וְיְבְיִיוּ וְיְיְנְיוֹי וְיְיְיְם וְיְיְנְיְיְיִין וְיְיִיּשְׁיִי וְּנְבְיוֹם וְיִיּבְיוֹי תְּיְנִייְן וְיְיְנִייְ וְּיְיְם מְנְיּנְם וְיִייְם וְיְיְיְם וְּנְיוּיְיְנְיוּ וְיְנְייְם וְּיְיְם וְיִיּבְּיְי וְיְנִייְם וְיִי וְּנְיּשְׁיוֹים וְּיְנְיְיְיְיְיְיְיְם וְּנְיוֹים וְיִייְם וְיִיוֹין וְיִיוּים וְיִי וְּיְבְיוְ יְיְנְייִין וְיְיְיְיְיְיְיְיְיְיְבְיוֹיף וְיְיְיוּיוּיְיְיְיוֹיוּ וְיְיִיוְיוֹיְיְיְיְיּוּיְיְנִייְיְיְיְיְיְיְיְיְּנְיְיְנְיְיְיְיְיִיוּיוְ יְיְבְיוִין וְיִיְיְנִין וְיְיְיְיְיְיְיְּבְיוְ

Or perhaps the case of a stolen item is not comparable to the case of a lost item, as it is only with regard to a lost item that the owner's despair enables the finder to acquire the item, because the item came into his possession in a permitted manner. But in this case of the thief, since the item came into his possession in a prohibited manner, this case cannot be derived from the *halakha* of a lost item. If so, the ruling that despair effects acquisition in a case of theft applies not by Torah law but by rabbinic law.

Why would this *halakha* have been instituted by rabbinic law? As, the Sages said that a thief should acquire the stolen item in this manner, due to an ordinance instituted for the penitent. To encourage thieves to repent and repay their victims, the Sages instituted that they need not return the stolen item after the owner despairs of recovering it. Rather, they can reimburse the owner for the monetary value of the item.

And Rav Yosef says: Despair on the part of the owner over the possibility of recovering his item does not cause the thief to acquire that item at all, and this is the *halakha* even by rabbinic law.

2. בבא קמא קיא:

ַמַתְנִי׳ הַגּוֹזֵל וּמַאֲכִיל אֶת בָּנָיו, וְהִנִּיחַ לְפְנֵיהֶם – פְּטוּרִין מִלְשַׁלֵּם. וְאָם הָיָה דָּבָר שֶׁיֵשׁ בּוֹ אַחְרָיוּת – חַיִּיבִין לְשַׁלֵּם. MISHNA: One who robs another of food and feeds it to their children, or who left a stolen item to them and then died, the children are exempt from paying the victim of the robbery after their

father's death. But if the stolen item was something that serves as a legal guarantee of a loan, the heirs are obligated to pay.

ּגְּמָי אָמַר רַב חִסְדָּא: גָּזַל וְלֹא נִתְיִיאֲשׁוּ הַבְּעָלִים, וּבָא אַחֵר וַאֲכָלוֹ מָמֶנּוּ – רָצָה מִזֶּה גּוֹבֶה, רָצָה מִזֶּה גּוֹבֶה. מַאי טַעְמָא? כֹּל כַּמָּה דְּלֹא נִתְיִיאֲשׁוּ הַבְּעָלִים – בְּרְשׁוּתֵיה דְּמֶרֵיהּ קָאֵי. תְּנַן: הַגּוֹזֵל וּמַאֲכִיל אֶת בָּנָיו, וְהִנִּיחַ לִפְּנֵיהֶם – טַעְמָא? כֹּל כַּמָּה דְּלֹא נִתְיִיאֲשׁוּ הַבְּעָלִים – בְּרְשׁוּתֵיה דְּמֶבִיהּ קָאֵי. מְּנַן: מְלְשֵׁלֵם. תִּיוּבְתָּא דְּרַב חָסְדָּא! אָמֵר לְךְ רַב חָסְדָּא: כִּי תַּנְיֵא הָהִיא – לְאַחַר יֵאוּשׁ.

GEMARA: Rav Ḥisda said: If one robbed another, and the owners of the stolen item have not yet despaired of retrieving it, and another person came, took it from the robber and ate it, the owner may collect from either the first robber or the second robber. Why? As long as the owners did not despair of retrieving it, it remains the possession of its owner.

We learn in the mishna: One who robs another of food and feeds it to their children, or one who left a stolen item to them as an inheritance, the children are exempt from paying the victim of the robbery after their father's death. This appears to be a conclusive refutation of the opinion of Rav Ḥisda, who holds that one who steals from a thief is obligated to pay the owner.

Rav Ḥisda could have said to you: When that mishna is taught, it addresses a case where the owners had already despaired of retrieving the item, whereas Rav Ḥisda was referring to a case where the owners had not yet despaired.

3. אור שמח הלכות גזילה ואבידה ה:ד

(R. Meir Simcha HaKohen of Dvinsk 1843-1926, Commentary to Mishneh Torah) ואולי טעמא דלאחר יאוש אם אכלו דהוי כממון שאין לו תובעין דהמזיק פטור וכמו שאמרו גבי מתנות כהונה, כן הכא לבתר יאוש דהבעלים כבר נתייאש ונפיק מרשות מריה והוי כאין לו תובעין

And maybe the reason is that after despair, if someone eats the stolen item, it is like money/possessions that have no claimants, in which case one who does damage is exempt from payment. And it is like what they said regarding priestly gifts. Likewise, here, after the despair of the owners, the item has left its owners possession and it is like something that has no claimants. (See Chullin 130b)

4. תוספות שם ד"ה גזל

...ומסברא מחלק רב חסדא בין לפני יאוש בין לאחר יאוש דלא הוי כל כך ברשות מריה אחר יאוש כמו לפני יאוש... שנקל לצאת מרשות בעלים בשינוי רשות או בשינוי השם...

And based on logic Rav Hisda distinguishes between prior to despair and after despair - the item is not as much in its owners' possession following despair as it is prior to despair, as it can more easily be removed from its owners' possession through a change in possession (to a third party) or with a change of nomenclature.

5. רמב"ם משנה תורה הל' גזילה ואבידה ב:ב

...נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים מִמֶּנָה וְלֹא נִשְׁתַּנֵּית קָנָה הַגַּזְלָן כָּל הַשֶּׁבַח שֶׁהִשְׁבִּיחָה אַחַר יֵאוּשׁ וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶלָּא כִּשְׁעַת הַגָּזֵלָה וְדָבָר זֵה מִדְּבָרִיהֵם מִפְּנֵי תַּקָּנַת הַשְּׁבִים. וּכְשֵׁמַחְזִיר לוֹ הַגָּזַלַה שָׁמִין לוֹ הַשְּׁבַח וְנוֹטֵל מִן הַנִּגְזָל: If the owner despaired of its return, but it did not undergo a change, the robber acquires the right to its increase in value from the time the owner despaired. He is required to pay only the value of the article at the time of the robbery. This is also a Rabbinic ordinance to encourage repentance.

In such an instance, when he returns the object he obtained by robbery, the increase in value is evaluated, and the robber is paid for it by the person they robbed.